

SVENSKA

RIKSDAGEN 2014

Riksdagen sammanträdde till vårsessionens första plenum måndagen den 3 februari 2014. Innan riksdagen valt talman och två vice talmän svingades talmansklubban av ålderstalmannen *Jörn Donner*. *Eero Heinäluoma* (sd) återvaldes till talman och *Pekka Ravi* (saml) till förste vice talman. *Anssi Joutsenlahti* (saf) fortsatte som andre vice talman.

Republikens president *Sauli Niinistö* öppnade riksmötet tisdagen den 4 februari 2014. Riksdagens sista plenum för riksmötet 2014 hölls lördagen den 14 mars 2015. Riksmötet avslutades den 15 april 2015, undantagsvis i Finlandia-huset till följd av Riksdagshusets renovering.

Regeringens majoritet minskade

Riksdagens arbete kännetecknades av en rad ändringar i regeringens sammansättning. I mars övergick vänsterförbundet till oppositionen, så att fem partier då återstod i regeringen. Statsminister *Jyrki Katainen* (saml) lämnade in regeringens avskedsansökan i juni. Statsminister *Alexander Stubbs* (saml) regering utnämndes 23.6.2014. På hösten lämnade också de gröna regeringen.

Efter detta stöddes regeringen av fyra partier: samlingspartiet, socialdemokraterna, svenska folkpartiet och kristdemokraterna. I riksdagen var majoriteten som stod bakom regeringen mycket knapp, 101–98. Till principerna med parlamentarism hör att en regering kan fungera även med minimal majoritet; därför överenskom talmanskonferensen i början av oktober

om särskilda arrangemang för arbetet i utskotten och i plenum. Omröstningarna i plenum koncentrerades till fredagarna, det överenskomms att omröstningar som gällde förtroende skulle tillkännages i förväg. Likaså utsågs delegationer för utlandsuppdrag så att deras sammansättning bestod till lika delar av företrädare för både oppositionen och regeringspartierna.

Trots dessa specialarrangemang blev det under höstsessionen två gånger nödvändigt att företa omröstning med öppna sedlar, eftersom rösterna med omröstningsapparaten föll jämnt. Det var över tjugo år sedan detta senast hade skett.

Under valperiodens tre första år överlämnade regeringen färre propositioner till riksdagen än under motsvarande tid föregående valperiod. Det gjorde att riksdagen under riksmötet 2014 hade ovanligt många propositioner att behandla.

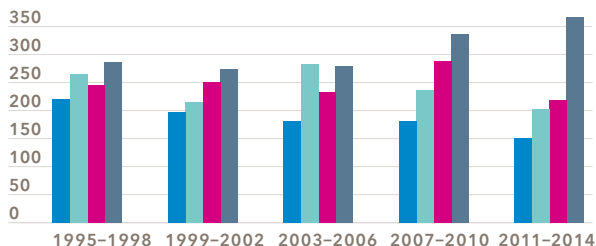
Regeringens proposition om social- och hälsovårdsreformen, som var tänkt att vara den största strukturella reformen under valperioden, förföll till följd av en grundlagsmässig fråga.

Ett av de största lagpaketen som behandlades av riksdagen under 2014 års riksmöte var totalreformen av lagstiftningen om elektronisk kommunikation, den s.k. informationssamhällsbalken. Målet med reformen är att de tjänster som gäller telefoni, mobiltelefoni, internet, radio och television samt annan elektronisk kommunikation är tekniskt utvecklade, trygga och lättanvända och tillgängliga till ett rimligt pris.

Riksdagen slutförde under riksmötet behandlingen av över trehundra regeringspropositioner. Till

PROPOSITIONER PER VALPERIOD 1995–2014

- Valperiodens första riksmöte
- Valperiodens andra riksmöte
- Valperiodens tredje riksmöte
- Valperiodens fjärde riksmöte

Omslagsbild: Ett evenemang till minnet av att det gått 75 år sedan riksdagen evakuerades till Kauhajoki ordnades i Kauhajoki 30.11-1.12.2014. I ungdomsevenemanget deltog bland annat vice talman *Pekka Ravi* (på bilden till vänster), talman *Eero Heinäluoma*, riksdagsledamot *Lasse Hautala* (cent) samt riksdagsledamöter, skolelever, studerande och krigsveteraner.

dem hörde bl.a. en ny klimatlag, kommunlagen, ratificering av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, en diskrimineringslag, en totalreform av lagen om fiske, en lag om vittneskyddsprogram samt etablering av Södra Konnevesi nationalpark och Tykö nationalpark. Likaså godkände riksdagen statsrådets principbeslut om Fennovoimas kärnkraftsprojekt.

Riksdagen ändrade också sin arbetsordning så att varje riksdagsledamot numera måste inge en redogörelse över sina bindningar som kan ha betydelse vid bedömningen av personens verksamhet som riksdagsledamot. Sådana bindningar är t.ex. näringsverksamhet, ägande i företag och betydande förmögenhet. Ledamöterna har även tidigare ombetts meddela om sina bindningar, men givandet av uppgifterna var då frivilligt.

Utskottsarbetet har getts större offentlighet än tidigare. Under riksmötet 2014 anordnade utskotten mer än tjugio öppna sammanträden eller offentliga höranden.

Ett medborgarinitiativ ledde för första gången någonsin till en lagändring i och med att riksdagen hösten 2014 godkände äktenskap mellan personer av samma kön. Lagen ifråga kommer att träda i kraft den 1 mars 2017.

Riksdagsledamöterna jobbar också internationellt

Riksdagsledamöterna sitter med i en lång rad internationella parlamentsorganisationer. Dessutom både arrangerar och tar riksdagen emot delegationsbesök. Riksdagen har följande delegationer i internationella organ:

- Finlands delegation i Nordiska rådet
- Finlands delegation i Europarådet
- Finlands delegation i OSSE:s parlamentariska församling
- Finlands delegation i Arktiska parlamentarikerkonferensen
- Finlands delegation i Parlamentariska Östersjökonferensen
- Styrelsen för Finlands grupp i Interparlamentariska unionen IPU
- Finlands delegation i parlamentariska partnerskapet Asien-Europa (ASEP)
- Finlands delegation i Natos parlamentariska församling
- Finlands delegation i den parlamentariska församlingen för Unionen för Medelhavet.

Ändringar i riksdagens och regeringens sammansättning

Riksdagens sammansättning ändrades i och med att fem ledamöter i valet av ledamöter i EU-parlamentet den 25 maj blev valda till EU-parlamentariker: *Jussi Halla-aho* (saf), *Miapetra Kumpula-Natri* (sd), *Merja Kyllönen* (vänst), *Alexander Stubb* (saml) och *Henna Virkkunen* (saml). Av dessa sade sig Stubb fortsätta som riksdagsledamot.

Statsminister *Jyrki Katainen* (saml) lämnade in regeringens avgångsansökan till president *Sauli Niinistö* den 16 juni, och Katainen befriades från sitt uppdrag som riksdagsledamot den 1 juli för att bli medlem i Europeiska kommissionen.

Riksdagen valde den 23 juni 2014 *Alexander Stubb* till statsminister.

Halla-aho, *Kumpula-Natri*, *Kyllönen* och *Virkkunen* ersattes i riksdagen av *Mika Raatikainen* (saf), *Harry Wallin* (sd), *Katja Hänninen* (vänst) och *Mikael Palola* (saml). *Katainen* ersattes av *Elina Lepomäki* (saml). Dessa personers fullmakter granskades den 4 juli.

I början av höstsessionen befriades *Mari Kiviniemi* (cent) från sitt riksdagsuppdrag till följd av att hon valts till vice generalsekreterare för Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling OECD. Hon ersattes i riksdagen av *Terhi Peltokorpi* (cent).

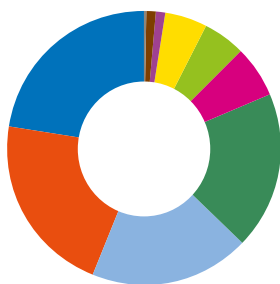
Riksdagsgruppernas inbördes proportioner ändrades den 5 november när ledamot *Laila Koskela* bytte från sannfinländarnas riksdagsgrupp till centerns riksdagsgrupp.

I början av vårsessionen lämnade *Anni Sinnemäki* (gröna) sitt riksdagsuppdrag efter att hon valts till biträdande stadsdirektör i Helsingfors. Hon ersattes av *Johanna Sumuvuori* (gröna).

Även regeringens sammansättning ändrades under året. Medlemmarna i statsrådet vid utgången av valperioden 2011–2014 var som följer:

- statsminister *Alexander Stubb* (saml)
- statsministerns ställföreträdare, finansminister *Antti Rinne* (sd)
- utrikesminister *Erkki Tuomioja* (sd)
- Europa- och utrikeshandelsminister *Lenita Toivakka* (saml)
- utvecklingsminister *Sirpa Paatero* (sd)
- justitieminister *Anna-Maja Henriksson* (sv)
- inrikesminister *Päivi Räsänen* (kd)
- försvarsminister *Carl Haglund* (sv)

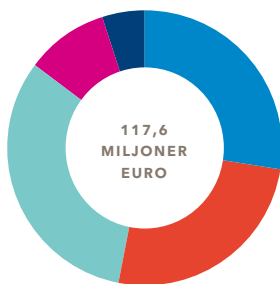
STYRKEFÖRHÅLLANDENA MELLAN RIKSDAGSGRUPPERNA (SITUATIONEN 14.3.2015)

● Samlingspartiets riksdagsgrupp	44
● Socialdemokratiska riksdagsgruppen	42
● Sannfinländarnas riksdagsgrupp	37
● Centerns riksdagsgrupp	36
● Vänsterförbundets riksdagsgrupp	12
● Gröna riksdagsgruppen	10
● Svenska riksdagsgruppen	10*
● Kristdemokratiska riksdagsgruppen	6
● Vänstergruppens riksdagsgrupp	2
● Riksdagsgruppen Förändring 2011	1

* I siffran ingår den obundna riksdagsledamoten från Ålands valkrets.
Sammanlagt 200 ledamöter.

RIKSDAGENS UTGIFTER 2014 (MILJONER EURO)

● Politisk verksamhet (ledamöter, assistenter, riksdagsgrupper)	32,6
● Personallöner och personalservice	30,1
● Fastigheter och reparationer	37,6
● Informationsteknik	11,6
● Övriga utgifter (bl.a. resor, tryckning, medlemsavgifter till utlandet, förnödenheter och anordningar)	5,7

Riksdagens utgifter 2014 totalt 117,6 miljoner euro

- undervisnings- och kommunikationsminister *Krista Kiuru* (sd)
- kultur- och bostadsminister *Pia Viitanen* (sd)
- jord- och skogsbruksminister *Petteri Orpo* (saml)
- trafik- och kommunminister *Paula Risikko* (saml)
- näringsminister *Jan Vapaavuori* (saml)
- arbetsminister *Lauri Ihalainen* (sd)
- social- och hälsovårdsminister *Laura Rätty* (saml)
- omsorgsminister *Susanna Huovinen* (sd)
- miljöminister *Sanni Grahn-Laasonen* (saml)

Riksdagens exil till Kauhajoki uppmärksammas

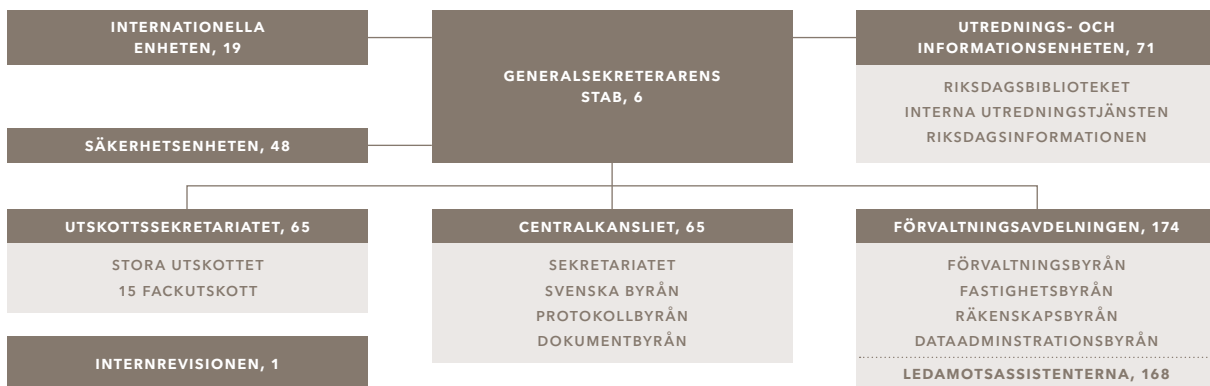
Jubileumsåret för att markera att regelbundna riksmöten hållits i Finland i 150 år fortgick, bl.a. med en kampanjvecka med riksdagsledamöter i skolorna, tillställningar för allmänheten i bygderna samt Vin-

ter- och FinlandsArenan. I tävlingen om Årets pressbild utsågs också Årets riksdagsbild.

Kring månadsskiftet november-december 2014 hade det gått 75 år sedan riksdagen efter vinterkriget utbrött hade evakuerat sig till Kauhajoki. Till minne av denna exil anordnade riksdagen och Kauhajoki stad ett minnesevenemang 30.11–1.2.2014. Riksdagsledamöterna sammanträdde i Riksdagsmuseet i Kauhajoki i den sal där riksdagen under vinterkriget hade hållit sina plena. Högtidligheterna inleddes med en konsert för allmänheten. I ett ungdomsevenemang dagen därpå deltog 1 400 skolelever och studerande samt riksdagsledamöter och krigsveteraner.

Ungdomsparlamentet, som återkommer vartannat år, hölls år 2014 i riksdagen fredagen den 28 mars. Sessionen innehöll som vanligt en frågetimme, denna >

RIKSDAGENS KANSLI: PERSONAL (449 ANSTÄLLDA OCH 168 LEDAMOTASSISTENTER) 31.12.2014

gång under ledning av talman Heinäluoma. Frågorna gällde bl.a. ungdomsarbetslöshet, klimatlagstiftning, samkönade pars adoptionsrätt, vargars rättigheter och tvångssammanslagning av kommuner. Under session företog de unga också fyra omröstningar: om vi ska fortsätta med euro som valuta, om obligatorisk historieundervisning i gymnasier, om höjning av hastighetsgränsen för mopedbilar och om behovet av sommar- resp. vintertid. I alla omröstningar var majoriteten för bevarande av nuläget.

När riksdagen den 15 september 2014 hade öppet hus kom över 1 800 besökare. Gästerna fick bekanta sig med Riksdagshuset, riksdagens funktioner och ledamöternas arbete. Under dagen deltog både ledamöter och tjänstemän för att informera om riksdagens arbete och för att besvara besökarnas frågor.

Renoveringen av riksdagens hus fortsätter

Samtliga av riksdagens byggnader, med undantag för Lilla parlamentet, renoveras under åren 2007–2017. Renoveringen av det s.k. C-huset, med lokaler för riksdagens bibliotek och förvaltning, blev färdigt. Efter valperiodens sista plenum den 14 mars 2014 förvandlades Riksdagshuset från år 1931 till en byggplats och renoveringen inleddes. Under tiden som granitborgen renoveras sammanträder riksdagen till plenum i Sibelius-Akademiens hus vid Norra järnvägsgatan.

Demokratins pris: 21,50 €

År 2014 var riksdagens utgifter totalt 117,6 miljoner euro. Riksdagen kostade därmed 21,50 euro per finländare. Året innan var siffran 24,10 euro, utgifterna för riksdagens ombyggnad var då exceptionellt höga. I omkostnader för riksdagens kansli ingår bl.a. utgifter för personal, fastigheter och informationsteknik. Riksdagens kostnader täcker också utgifterna för riksdagsledamöter, assistenter och gruppkanslier. Siffrorna inkluderar inte moms och inte heller utgifterna för ämbetsverken i anknäring till riksdagen, dvs. riksdagens justitieombudsman med Människorättscentret samt Statens revisionsverk och Utrikespolitiska institutet.

Riksdagens förvaltning och ekonomi leds, övervakas och utvecklas av kanslikommissionen, som består av talmannen som ordförande och riksdagsledamöter som medlemmar. Kanslikommissionen utnämner de högsta tjänstemännen i riksdagens kansli och avgör alla stora ärenden som gäller riksdagens förvaltning och ekonomi.

I slutet av 2014 bestod kanslikommissionen av talman *Eero Heinäluoma*, vice talmännen *Pekka Ravi* och *Anssi Joutsenlahti* samt ledamöterna *Heikki Autto* (saml), *Jouni Backman* (sd), *Pietari Jääskeläinen* (saf) och *Timo Kalli* (cent). Ersättare var *Johanna Karimäki* (gröna), *Mikaela Nylander* (sv), *Anna-Kaisa Pekonen* (vänst) och *Leena Rauhala* (kd).

VÄCKTA ÄRENDE UNDER RIKSMÖTENA (SITUATIONEN 14.3.2015)

	2010	2011	2012	2013	2014
Propositioner (RP)	336	151	205	221	367
Statsrådets meddelanden (SRM)	2	2	3	2	1
Statsrådets redogörelser (SRR)	11	2	6	7	10
Statsministerns upplysningar (SU)	5	2	1	4	7
Lagmotioner (LM)	140	60	91	80	116
Åtgärdsmotioner (AM)	149	30	51	60	57
Budgetmotioner (BM)	1 147	551	602	576	538
Tilläggsbudgetmotioner (TBM)	130	1	99	80	199
Interpellationer (IP)	6	2	8	4	8
Skriftliga frågor (SS)	1 436	499	1 057	1 232	1 245
EU-ärenden (U)	73	84	82	92	48

UTSKOTTENS SAMMANTRÄDEN SAMT BETÄNKANDEN OCH UTLÅTANDEN UNDER RIKSMÖTET 2014 (SITUATIONEN 14.3.2015)

	SAMMANTRÄDEN	BETÄNKANDEN	UTLÅTANDEN
Stora utskottet (StoU)	70	2	7
Grundlagsutskottet (GrU)	159	14	75
Utrikesutskottet (UtU)	134	25	11
Finansutskottet (FiU)*	78	50	11
Revisionsutskottet (ReU)	93	12	4
Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjU)	113	17	19
Ekonomiutskottet (EkU)	134	35	56
Framtidsutskottet (FrU)	57	1	5
Försvarsutskottet (FsU)	81	1	16
Förvaltningsutskottet (FvU)	140	59	42
Jord- och skogsbruksutskottet (JsU)	144	33	56
Kommunikationsutskottet (KoU)	114	34	7
Kulturutskottet (KuU)	128	30	16
Lagutskottet (LaU)	140	38	24
Miljöutskottet (MiU)	105	23	30
Social- och hälsovårdsutskottet (ShU)	115	55	20
Sammanlagt (inkl. finansutskottets delegationer)	2 106	429	399

* Finansutskottets beslut bereds vanligen i någon av dess åtta delegationer. De höll sammanträden enligt följande: bostads- och miljödelegationen 20, förvaltnings- och säkerhetsdelegationen 44, kommun- och hälsovårdsdelegationen 28, trafikdelegationen 39, jordbruksdelegationen 30, kultur- och vetenskapsdelegationen 31, arbets- och näringsdelegationen 32, skattedelegationen 77. Totalt 301 sammanträden.

